

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Білоцерківського НАУ
Ректор, академік НААН
 А.С. Даниленко
"29" лютого 2019 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступників на освітньо-професійну програму підготовки фахівців
освітнього ступеня «Магістр»
за спеціальністю
051 «Економіка»**

Біла Церква – 2019

Тестові завдання для вступу на навчання за освітньою програмою «Економіка» освітнього ступеня «Магістр» складається з 25 запитань із комплексу фахових дисциплін, представлених запитаннями, що потребують обрання однієї або кількох відповідей із запропонованого набору варіантів, вибору відповідності або їхньої послідовності.

Метою тестування за фахом є перевірка відповідності знань, умінь і навичок вступників програмним вимогам, з'ясування компетентності та оцінка ступеня підготовленості вступників для отримання ОС «Бакалавр».

Оцінювання знань вступників на вступних випробуваннях здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів. За правильне розв'язання одного питання вступник може отримати 4 бали. Відсутність відповіді або неправильна відповідь оцінюється в 0 балів. Мінімальна кількість балів для подальшої участі у конкурсному відборі повинна складати 100 балів. Час виконання тестових завдань становить 60 хвилин.

ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Для складання вступних випробувань з фахових дисциплін для вступу на програму підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю «Економіка» на базі освітнього ступеня «Бакалавр» були включені завдання з таких тем:

I. Економіка підприємства

1. Кадрова політика підприємства.
2. Показники руху робочої сили на підприємстві.
3. Планування продуктивності праці.
4. Фактори зростання продуктивності праці.
5. Поняття і класифікація основних фондів підприємства.
6. Структура і оцінка основних фондів.
7. Амортизація основних фондів.
8. Напрями відтворення основних фондів
9. Економічна суть та склад оборотних фондів та фондів обігу.

10. Джерела формування оборотних засобів підприємства.
11. Показники ефективності використання оборотних коштів.
12. Поняття, види та характеристика нематеріальних ресурсів підприємства.
13. Форми фінансування підприємств.
14. Інвестиційна діяльність та інвестиції, їх види та характеристика.
15. Оцінка економічної ефективності виробничих інвестицій.
16. Джерела фінансування інвестиційної діяльності підприємства.
17. Виробничі процеси, їх класифікація та принципи організації.
18. Виробнича потужність та методи її визначення.
19. Виробнича інфраструктура та її економічне значення.
20. Соціальна інфраструктура підприємства
21. Поняття і класифікація витрат виробництва.
22. Суть та види собівартості продукції.
23. Мета та методи ціноутворення.
24. Економічні результати діяльності підприємства.
25. Формування і використання прибутку підприємства.
26. Рентабельність як показник ефективності роботи підприємства.
27. Резерви та чинники підвищення ефективності виробництва.
28. Суть і мета реструктуризації підприємства.
29. Поняття санації підприємства.
30. Суть, причини і моделі банкрутства.

II. Економіка і організація інноваційної діяльності

1. Інноваційна діяльність: суть, об'єкти, суб'єкти, результат і головні компоненти.
2. Стадії життєвого циклу інновацій.
3. Управління інноваціями: сутність, завдання, види цілей.
4. Дерево цілей: сутність і основні рівні стратегічних цілей.
5. Державна інноваційна політика: сутність, інструменти, типи.
6. Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності на підприємстві.

7. Умови визначення ефективності і відбору найвигідніших варіантів реалізації інновацій.
8. Складові елементи інноваційної політики підприємства.
9. Основні показники оцінювання ефективної інноваційної діяльності.
10. Методика визначення ефективності продажу та придбання ліцензій.
11. Класифікація інновацій за основними ознаками.
12. Особливості фінансування інноваційних процесів венчурним капіталом.
13. Сутність понять «новація», «інновація», «нововведення», «інноваційна діяльність».
14. Сутність, види, сильні і слабкі сторони лізингу.
15. Суть ключових понять франчайзингу: «франшиза», «франчайзі», «франчайзер», «роялті».
16. Зміст, переваги, недоліки і послідовність здійснення факторингових операцій.
17. Зміст, переваги, недоліки і послідовність здійснення форфейтингових операцій.
18. Характеристика, сильні і слабкі сторони наукових парків.
19. Характеристика, сильні і слабкі сторони транснаціональних корпорацій.
20. Характеристика, сильні і слабкі сторони технопарків.
21. Характеристика, сильні і слабкі сторони технополісів.
22. Характеристика, сильні і слабкі сторони стратегічних альянсів.
23. Характеристика, сильні і слабкі сторони консорціумів.
24. Характеристика, сильні і слабкі сторони фінансово-промислових груп.
25. Характеристика, сильні і слабкі сторони холдингових компаній.

III. Внутрішній економічний механізм

1. Характеристика організаційних передумов функціонування внутрішнього економічного механізму підприємства.
2. Система внутрішніх цін підприємства: суть, функції, чинники внутрішньофірмового ціноутворення.

3. Методи контролю за витратами виробництва на підприємстві: бюджетування, стандарт-кост і директ-костінг.
4. Охарактеризуйте основні форми адаптації операційної системи підприємства.
5. Плануванні собівартості: методи визначення собівартості окремих виробів і собівартості загального обсягу готової продукції підприємства. Переваги і недоліки цих методів.
6. Забезпечення виробничої програми підрозділів підприємства трудовими ресурсами.
7. Сутність, порядок і сфера застосування методів ABC і XYZ-аналізу.
8. Світовий досвід організації внутрішніх економічних відносин (Японія, США). Внутрішньофірмове підприємництво.
9. Форми і джерела стимулювання працівників підприємства.
10. Аналіз залежності прибутку від операційної активності. Вплив величини прибутку на зміну обсягу виробництва.
11. Обґрунтування виробничої програми підрозділів підприємства виробничою потужністю.
12. Характеристика і особливості основних організаційних структур управління на підприємстві.
13. Сутність безпеки операційної діяльності і методика обчислення її рівня.
14. Особливості і недоліки формування внутрішнього економічного механізму вітчизняних підприємств.
15. Форми матеріальної відповідальності за результати роботи.
16. Внутрішній економічний механізм підприємства: суть, принципи побудови, форми функціонування.
17. Критерії і показники оцінки діяльності організаційних підрозділів підприємства.
18. Сутність і передумови аналізу системи «витрати—випуск—прибуток».
19. Оцінка ефективності роботи підрозділів підприємства за показником витрат. Абсолютні та відносні показники витрат.
20. Методи обчислення збитків і економічних санкцій.

IV. Планування і контроль на підприємстві

1. Сутність та необхідність планування господарської діяльності підприємств.
2. Альтернативний вибір у плануванні.
3. Сутність поняття «контролінг», його роль і завдання.
4. Сутність системи планування на підприємстві.
5. Основні принципи планування, їх суть.
6. План підприємства, різновиди планів, їх особливості.
7. Стратегічний план підприємства, його завдання.
8. Оперативне планування на підприємстві, його основні завдання.
9. Роль планування збуту продукції у системі планування діяльності підприємства.
10. Сутність плану виробництва продукції.
11. Сутність виробничої програми підприємства.
12. Зміст оперативно-календарного планування на підприємстві.
13. План матеріально-технічного забезпечення підприємства.
14. Сутність планування виробничої потужності підприємства.
15. Методи планування продуктивності праці.
16. Методи планування чисельності персоналу.
17. Мета та основні завдання фінансового планування на підприємстві.
18. Сутність оперативного фінансового плану
19. Особливості планування прибутку.
20. Особливості бізнес-планування.

V. Управління витратами

1. Сутність категорії «витрати».
2. Принципи управління витратами на підприємстві
3. Нормативно-правове забезпечення формування витрат
4. Класифікація витрат і її практичне значення.
5. Структура витрат і фактори, що її визначають.
6. Управлінський і фінансовий (фіскальний) аспекти формування витрат.

7. Особливості нижньої межі ціни у короткостроковому і довгостроковому періодах.
8. Особливості впливу змінних і постійних витрат на величину прибутку.
9. Внутрішньофірмові ціни та їх роль у формуванні витрат і прибутку підрозділів.
10. Методи розподілу витрат допоміжних та обслуговуючих підрозділів між основними підрозділами.
11. Методи розподілу непрямих витрат за калькулювання та сфери їх застосування.
12. Методи калькулювання собівартості продукції та способи калькуляції.
13. Сутність і розвиток системи директ-костинг.
14. Передумови і сфера застосування *CVP*-аналізу.
15. Вплив структури витрат на прибутковість підприємства за умов динамічної операційної діяльності.
16. Залежність прибутку підприємства від операційної активності.
17. Операційний важель.
18. Роль матеріальних витрат у формуванні вартості продукції і прибутку.
19. Методи оцінювання матеріалів у запасах.
20. Експлуатаційні витрати як критерій адаптації операційної системи до зміни завантаження.

VI. Економіка праці і соціально-трудові відносини

1. Трудовий потенціал: зміст, склад і методи вивчення.
2. Функції ринку праці.
3. Поняття та сутність заробітної плати.
4. Інфраструктура ринку праці.
5. Поняття «ефективність праці».
6. Поняття, сутність та функції нормування праці.
7. Суть безробіття, види безробіття.
8. Принципи формування доходів у ринковій економіці.
9. Класифікація персоналу на підприємстві.

10. Джерела зростання продуктивності праці.
11. Системи ринку праці.
12. Методи визначення продуктивності праці.
13. Фактори та резерви росту продуктивності праці.
14. Сутність, принципи та задачі організації праці.
15. Основні елементи організації праці.
16. Сутність та значення продуктивності праці.
17. Соціальні гарантії.
18. Сучасна практика соціального партнерства в Україні.
19. Форми, системи оплати праці.
20. Соціально-економічна суть зайнятості.
21. Норми Міжнародної організації праці в області оплати праці.
22. Якість трудового життя як критерій соціально-трудоких відносин.
23. Соціально-економічні наслідки безробіття
24. Організація робочого місця.
25. Розподіл і кооперація праці.

VII. Капітал підприємства: формування та використання

1. Економічна сутність капіталу та його роль в економіці
2. Характеристики та функції капіталу підприємства
3. Принципи та структура управління капіталом
4. Кругообіг капіталу і розширене відтворення виробництва
5. Сутність та функції, склад і структура власного капіталу
6. Джерела формування власних фінансових ресурсів
7. Ліквідність балансу. Показники ліквідності балансу
8. Особливості оцінювання вартості власного капіталу підприємства
9. Сутність дивідендної політики
10. Сутність позикового капіталу. Форми залучення позикового капіталу
11. Класифікація та склад позикового капіталу
12. Фінансовий леверидж: сутність та принципи застосування
13. Активи підприємства як об'єкти вкладення капіталу

14. Розміщення капіталу в основних засобах підприємства
15. Сутність та склад оборотних капіталу підприємства
16. Ефективність використання власного капіталу
17. Ефективність використання позикового капіталу
18. Ефективність використання основного капіталу
19. Ефективність використання оборотного капіталу
20. Інтенсивність використання капіталу

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАПИТАНЬ

1. Що включає план реалізації продукції
2. Які з перелічених показників відносяться до продуктивності праці
3. В чому полягає головна ціль удосконалювання форм розподілу та кооперації праці в організації
4. Яку систему оплати праці Ви запропонувати для робітників, що мають кількісну оцінку праці
5. Основний показник ефективної роботи персоналу
6. Основні завдання плану матеріально-технічного забезпечення (МТЗ)
7. Принцип партисипативності (участі) у плануванні
8. Які складові елементи включаються у показник повної трудомісткості продукції
9. Резерви зростання продуктивності праці
10. Які заходи держави включаються в активну політику зайнятості населення
11. Основний принцип Конвенції про охорону заробітної плати
12. Активи підприємства як об'єкти вкладення капіталу
13. Показники ліквідності балансу
14. Альтернативні методи визначення вартості власного капіталу
15. Вплив величини прибутку на зміну обсягу виробництва
16. Характеристика органічних структур управління підприємством
17. Технологія контролю витрат
18. Порядок забезпечення виробничої програми підприємства трудовими ресурсами
19. Оцінка руху виробничих запасів

20. Назвіть і охарактеризуйте складові інноваційної політики підприємства

ПРИКЛАД ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ

(одна правильна відповідь на запитання)

1. Предметом навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є:

- 1) підприємство як первинна ланка економічної системи;
- 2) економічні відносини на рівні підприємства;
- 3) ефективність виробництва, шляхи і методи досягнення підприємством найкращих результатів при найменших затратах;
- 4) нормативно-правові акти, що регулюють ефективність виробництва.

2. Об'єктом вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є:

- 1) економічні відносини з приводу виробництва продукції;
- 2) ефективність виробничої діяльності;
- 3) підприємство як первинна ланка економічної системи;
- 4) фінансова діяльність підприємств.

3. Укажіть головні джерела вивчення дисципліни «Економіка підприємства»:

- 1) Конституція України та інші законодавчо-нормативні акти, що регулюють економічні відносини;
- 2) офіційні статистичні дані та матеріали звітності окремих підприємств;
- 3) спеціальна наукова література та наукові статті в періодичних виданнях;
- 4) всі відповіді вірні.

4. Термін «економіка» дослівно з грецької мови означає:

- 1) закони господарювання;
- 2) використання ресурсів;
- 3) управління господарством;
- 4) пізнання закономірностей.

5. Суб'єктами праці є:

- 1) підприємства;
- 2) підприємці, робітники;
- 3) засоби праці;
- 4) предмети праці.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: [підручник] / В.Г. Андрійчук. – К. : КНЕУ, 2013. – 779 с.
3. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: [підручник] / В.Г. Андрійчук. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – К. : КНЕУ, 2002. – 624 с.
4. Богиня Д.П., Грішнова О.А. Основи економіки праці: Навчальний посібник. - 2-е вид. - К.: Знання Прес, 2002. -313с.
5. Буряк П.Ю., Карпінський Б.А., Григор'єва М.І. Економіка праці й соціально-трудова відносини: Навчальний посібник – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 440 с.
6. Волков О.І., Денисенко М.П., Гречан А.П. та ін. Економіка та організація інноваційної діяльності: Підручник (третє видання). – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 662 с.

7. Внутрішній економічний механізм підприємства: На-вч. посібник. / Грещак Г.М, Гребешкова; О.С. Коцюба - К.: КНЕУ, 2001. - 228 с.
8. Грещак М.Г., Гордієнко В.М., Коцюба О.С. Управління витратами. – К.: КНЕУ. 2008 – 264 с.
9. Економіка підприємства: підручник / М.Г. Грещак, В.М. Колот, А.Н. Наливайко, С.Ф. Покропивний ; за ред. С.Ф. Покропивного – 2-ге вид., перероб. та допов. – К. ; КНЕУ, 2005. – 526 с.
10. Економіка підприємства: / В.І. Мацибора, Т.В. Мацибора, В.К. Збарський: [Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів]. – К.: Каравелла, 2012. – 328 с.
11. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: Навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Суми: ВТД „Університетська книга”; К.: Видавничий дім „Княгиня Ольга”, 2005. – 324 с.
12. Йохна М. А., Стадник В. В. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 400 с.
13. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>.
14. Тарасюк Г.М., Шваб Л.М. Планування діяльності підприємства. Навч. посіб. - К.: «Каравела», 2003. - 432 с.
15. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: Розробка, обґрунтування та аналіз : навч. посіб. / Тарасюк Г.М. – К. : Каравела, 2006. – 280 с.
16. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. 3-є вид. / Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – К. : Каравела, 2008. – 352 с.

Голова фахової атестаційної комісії _____ /Паска І.М./